

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3P/18/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5917201776
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2018:5917201776.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Renátou Krajčiovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Y.: D., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX, obe maloleté deti bytom Y., X, zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, IČO: 30794536, deti rodičov: D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. X, prechodne bytom E. X. XX, zast. Mgr. Ivetou Žerebákovou, advokátkou, AK so sídlom Nám. A. Hlinku 54, 034 01 Ružomberok a D. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. X, zastúpený JUDr. Pavlom Baďom, AK so sídlom K. Salvu 1985/5, 034 01 Ružomberok, v konaní o návrhu matky a o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, za účasti prokurátora

rozhodol:

I. Maloleté deti Y.: D., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX, sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, pričom zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého D.a Y., nar. XX.XX.XXXX, v sume 90,00 eur mesačne a maloletého G.a Y., nar. XX.XX.XXXX, výživným v sume 60,00 eur mesačne, vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku.

III. Súd upravuje stretávanie otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párny týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele 16.00 hod.

IV. Súd upravuje stretávanie otca s maloletými deťmi počas školských vianočných prázdnin, jarných prázdnin, veľkonočných prázdnin a letných prázdnin nasledovne:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi

- každý párny kalendárny rok od 29.12. od 16.00 hod. do posledného dňa školských prázdnin do 16.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od posledného dňa vyučovania pred vianočnými prázdninami od 16.00 hod. do 29.12. do 16.00 hod.

- každý nepárny kalendárny rok od posledného dňa vyučovania pred jarnými prázdninami od 16.00 hod. do piateho dňa jarných prázdnin do 16.00 hod. a každý párny kalendárny rok od piateho dňa jarných prázdnin od 16.00 hod. do posledného dňa jarných prázdnin do 16.00 hod.

- každý párny kalendárny rok posledného dňa vyučovania pred veľkonočnými prázdninami od 16.00 hod. do tretieho dňa veľkonočných prázdnin do 16.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok tretieho dňa veľkonočných prázdnin od 16.00 hod. do posledného dňa veľkonočných prázdnin do 16.00 hod.

- každý kalendárny rok od 1.7. od 16.00 hod. do 16.7. do 16.00 hod.

- každý kalendárny rok od 1.8. od 16.00 hod. do 16.8. do 16.00 hod.

Počas obdobia školských vianočných prázdnin, jarných prázdnin, veľkonočných prázdnin a letných prázdnin bežná úprava stretávania otca s maloletými deťmi neplatí.

V. Otec si maloleté deti prevezme v stanovený čas v mieste trvalého pobytu matky a po vykonaní stretnutia je povinný odovzdať maloleté deti matke v stanovenom čase, mieste trvalého pobytu matky.

VI. Matka je povinná maloleté deti na stretnutie s otcom pripraviť a odovzdať maloleté deti otcovi v stanovenom čase a mieste.

VII. Rodič maloletého je povinný pri odovzdávaní maloletých detí odovzdať druhému z rodičov všetky veci maloletých, ktoré aktuálne potrebujú vzhľadom na ich vek, aktuálne potreby, školskú dochádzku, záujmy, zdravotný stav a ročné obdobie. Pri odovzdávaní maloletých je odovzdávajúci rodič povinný preberajúceho rodiča informovať o aktuálnom zdravotnom stave maloletých detí a o všetkých dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa maloletých detí.

VIII. Súd návrh otca na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti zamietá v celom rozsahu.

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

X. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/77/2016-76 zo dňa 16.01.2017 v časti úpravy pomerov manželov k maloletým deťom: D.ovi Y., nar. XX.XX.XXXX a G.ovi Y., nar. XX.XX.XXXX.

XI. Súd priznáva znalkyni z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých a detí, poradenská psychológia, PhDr. Marte Halašovej, PhD., trvale bytom J. H. XXXX/X, XXX XX Y. J., za podanie znaleckého posudku a účasti na pojednávaní dňa 21.12.2017 celkovú odmenu vo výške 680,64 eur a upravuje účtáreň tunajšieho súdu, aby znalkyni PhDr. Marte Halašovej, PhD., trvale bytom J. H. XXXX/X, XXX XX Y. J., po právoplatnosti tohto rozsudku poukázala na účet č. H XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu sumu 680,64 eur.

XII. Otec maloletých detí je povinný zaplatiť Slovenskej republike náhradu trov konania štátu vo výške 680,64 eur na účet súdu IBAN H XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, BIC: H., ktorú sumu súd otcovi povoľuje splácať v pravidelných splátkach vo výške 100,- eur mesačne, splatných vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia dlžnej sumy, pod následkom sankcie straty výhody splátok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.3.2017 domáhala zmeny rozsudku osobnej starostlivosti maloletých detí Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/77/2016-76 zo dňa 06.02.2017, ktorým maloleté deti D. Y., nar. XX.XX.XXXX a G. Y., nar. XX.XX.XXXX boli na čas po rozvoде zverené do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že otec maloletých detí je oprávnený starať sa o ne od nedele 18:00 hod. do piatku nasledujúceho týždňa do 12:30 hod. a matka maloletých detí je oprávnená sa starať o maloleté deti od piatku 12:30 hod. do nedele 18:00 hod. s tým, že matka si maloleté deti vyzdvihne v mieste trvalého bydliska Y. X, po skončení školského vyučovania a otec si maloleté deti prevezme od matky po ukončení starostlivosti matky o maloleté deti v mieste jej prechodného bydliska. Otec maloletých detí rozsudok nedodržiava, od právoplatnosti rozsudku maloleté deti D. Y. a G. Y. neboli s ňou ani raz. Pred príchodom matky na miesto trvalého bydliska maloletých detí otec D. Y. vopred pripraví, čo majú povedať a či majú ísť s matkou. Keď vyjdú pred dom v danú hodinu, ich odpoveď na otázku, či idú s ňou, znie - nie nejdem, máme iné plány. Odpoveď je vždy za prítomnosti otca D.a Y. a syna D.a Y. ml. Telefonicky s ňou tiež nechcú komunikovať. Má za to, že maloleté deti D. a G. sú psychicky týrané, často ostávajú doma len za prítomnosti syna D.a ml. Otec a syn D. ml. sú uznaní za vinných za ublíženie na zdraví najbližšej osobe voči nej samotnej. D. ako je u otca, zhoršil si prospech v škole. Na základe uvedeného matka požiadala, aby maloleté deti D. Y. nar. XX.X.XXXX a G. Y. nar. X.XX.XXXX, boli zverené do jej starostlivosti, nakoľko otec maloletých detí má na nich zlý vplyv a bráni im stretávať sa s ňou. Otcovi určiť výživné na maloletého D.a 90,- € a G.a 80,- €. Na pojednávaní dňa 21.12.2017 právna zástupkyňa matky predniesla zmenu návrhu na začatie konania v tomto znení: Maloleté deti Y.vé: D., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, pričom zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého D.a Y., nar. XX.XX.XXXX v sume 100,00 eur mesačne a maloletého G.a Y., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 90,00 eur mesačne, vždy do každého 15 dňa v mesiaci. Súd upravuje stretávanie otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý druhý piatok od 16.00 hod. do nedele 16.00 hod., pričom otec si maloleté deti prevezme v stanovený čas v mieste prechodného pobytu matky E. X. č.XX a tam ich matke po stretnutí v stanovenom

čase aj odovzdá. Počas vianočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v čase od 24.12. od 16.00 hod. do 26.12. do 16.00 hod., otec si maloleté deti prevezme v mieste prechodného pobytu, a to v párnom roku. Otec si maloleté deti prevezme v mieste prechodného pobytu matky v E. X. č. XX a tam ich matke po stretnutí v stanovenom čase aj odovzdá. Tunajší súd uznesením vyhláseným na tomto pojednávaní pripustil zmenu návrhu na začatie konania v navrhovanom znení s poukazom na ustanovenie § 28 CMP.

2. Otec na pojednávaní sa vyjadril nasledovne: Nevie ako si chce matka budovať vzťah k deťom, keď sa im neustále v telefóne vyhráža, že idú do basy, že príde s policajtmí, chodí po deti ako chce, nie podľa rozsudku, má sa s nimi vopred dohodnúť, že po ne príde. Raz príde o pol druhej, raz o pol tretej, ako jej to pasuje. S návrhom matky nesúhlasí, matka sa nevie o deti materiálne postarať, chce si len priliepať rodinný rozpočet, aby on prispieval. Deti k matke nechcú ísť, on by bol rád, keby deti ku nej išli na sobotu, nedeľu, oddýchol by si, ani raz im nebránil, nenahováral, aby tam nešli, skúšal nahovoriť ich aby tam išli, oni mu povedali, že tam už nikdy nepôjdu. Striedavá starostlivosť asi nefunguje, keď tam deti nechcú ísť. Chce sa o deti starať, je to v ich záujme, radi navštevujú školu, škôlku, ráno nerobia problémy, oblečú sa, keď povie, že sa idú učiť, tak to robia ako im učiteľka nakázala. D. má problémy v škole so slovenčinou, s diktátmi. Požiadal školu, aby im odporučili lekára na vyšetrenie. Prisľúbili, že sprostredkujú stretnutie. Tvrdenie matky, že deti sa ho boja, je nezmysel, deti sú s ním radi, nie je pravdou, že si ich kupuje za materiálne veci, na Vianoce im kúpil drobnosti, prevažne oblečenie. Matka všetko oblečenie, čo má, im odviezla do X. a nechce im ho dať, od neho nemajú žiadne drahé dary, akurát D. dostal mobil. Dňa 14.3.2017 otec išiel po chlapca do škôlky, matka si myslí, že môže chlapca len tak zobrať zo škôlky, to bolo mimo stanoveného času, teda v utorok kedy sa o chlapca stará on, matka mu neoznámila, že ide po chlapca. K tvrdeniu matky, že nedodržiava liečebný režim, uviedol, že dňa 14.3.2017 mal určite vychádzku. K tvrdeniu matky, že deti týra, uviedol, že nie je pravdivé. Keby ich týral, tak by od neho odišli, do X. nemajú ďaleko. K tvrdeniu matky, že deti ostávajú často samé doma, len so synom D.om, uviedol, že nie je to pravda, riadne sa o ne stará. Čo sa týka trestného rozkazu, neodvolal sa, lebo nemá na právnik. Deti sú v dobrom zdravotnom stave, G. má len problém s rečou, navštevujú logopedičku v Baničnom. Počas manželstva sa starala matka o deti rôzne, niekedy nezodpovedne. Vypustila ich na dvor, nikdy s nimi nechodila za žiadnymi športmi. Nemajú s ňou žiadne spoločné koníčky. Niekedy mala výpadky s alkoholom, čo bolo dosť často. Dňa 14.3.2017 jednoducho syna vzal s materskej škôlky, na syna mal nárok, chlapec s ním chcel ísť, chlapec tak reagoval, lebo videl matku, keď bol po neho, ani raz tak nereagoval, stále s ním ide pekne domov. Matka mu vtedy povedala, že jej sľúbil, že pôjde ku nej, na čo jej chlapec odpovedal, že ide domov s ním. Otec chce zveriť deti do svojej starostlivosti, striedavá starostlivosť nie je dobrá, zle to vplýva na maloleté deti, u neho majú solídne bývanie, ako aj väčšiu podporu, výchovu, lekára. Matka stále požíva alkohol, aj teraz, keď prišla matka z roboty, bolo na nej viditeľné, že má vypité, zbadal to mal. D., sám mu to povedal. Je pravdou, že bol v minulosti 4 dni na psychiatrii, a to preto že povedal policajtom na diaľnici mrzko, on určite nikdy nemal problém s alkoholom v takom štádiu ako matka, že ráno ide zaviesť do škôlky a potom si ide kúpiť 7dc vodky a vypije ju sama za doobedie. Otec uviedol, že poberá nemocenské 275,- eur mesačne, iný príjem nemá, a nemá žiaden príjem z prenájmu, od augusta 2016 je dočasne práceneschopný. Počas vyšetrenia na logopédii dňa 22.1., mal. G. bol neposlušný, logopedička povedala matke, že ak to bude takto pokračovať, bude mať v škole problémy s učením. Ako je chlapec u matky, jeho psychický stav sa zhoršuje. Nasledujúci deň bola matka v robote, chlapec bol doma so starou matkou, boli ich pozrieť s D., ale ani neodomkli. Matke sa pokúšal volať v priebehu dňa 6krát, ani mu nezdvihla mobil. K úradnému záznamu zo dňa 22.12.2017 uviedol, že v ten deň prišla matka po deti o pol 12tej, bavila sa s nimi na dvore okolo 3 hodiny, potom zavola na deti policajtov, že nechcú s ňou ísť, on to videl z okna, že prišli policajti, začal si to nahrávať na mobil. Keď vyšla matka, on nevyšiel, vyšli len deti, ona ich nedokázala prehovoriť, po príchode policajtov sa deti jasne matke vyjadrili, že ku nej nejdú. Nie je pravda, že matku ponižoval. Práceneschopnosť ukončil v júli 2017, poberal nemocenské dávky vo výške 270,- eur mesačne. Po ukončení PN zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer dohodou z organizačných dôvodov, nakoľko bolo zrušené jeho pracovné miesto 15.8.2017. Dostal od zamestnávateľa dvojmesačné odstupné v sume 1080,- eur. Zo živnosti nemá žiadne príjmy, žije z odstupného, má požičané peniaze. Podniká v stavebnej činnosti a v ubytovaní. Nemá žiadnych klientov na ubytovanie, má možnosť ubytovať ľudí, ale klientela má vysoké nároky, má tvrdú konkurenciu v podnikaní, veďa je postavený hotel, ktorý má wellness, tenisové kurty. Ponúka ubytovanie cez cestovnú kanceláriu, boli od nich ponuky, ale na taký termín, čo mu nevyhovovalo, nakoľko doma nebol. Od augusta 2017 nemá žiadny zárobok, od známych má požičané 3000,- Eur, potreboval peniaze na výdavky na pohreb mamy, ktorá zomrela v októbri 2016 aby mal z čoho žiť. Daňové priznanie za r. 2017 ešte nepodal. V r.2017 ubytovanie klientom neposkytoval.

Má výdavky na elektrinu 150,- eur mesačne, kúpil drevo na vykurovanie na sezónu za 400,- eur, má výdavky na internet 60,- Eur polročne, telefón 16,- Eur mesačne, káblovú televíziu 20,- eur štvrťročne, satelitnú TV 60,- Eur polročne, na auto výdavky na povinné zmluvné poistenie, na naftu 50 až 60 eur mesačne, potom ešte bežné výdavky na jedlo, oblečenie, hygienu. Záloha na elektrinu je vysoká, lebo keď nie je doma, kúri elektrinou, keď je doma, kúri drevom. Boli u neho ubytovaní len jeho známi. V súvislosti s podnikaním si vedie účtovníctvo, v r. 2017 v ňom nemá žiadne príjmové ani výdavkové doklady, práceneschopný bol od októbra 2016 do júla 2017, odvádza si odvody do zdravotnej. Čo sa týka sociálneho poistenia, prvých 7 mesiacov si platil odvody na sociálne poistenie, potom už do konca roka nezaplatil. Má živnosť dlhodobu, mal ju aj počas zamestnania, nikdy ju nemal pozastavenú. Na papieri je majiteľom troch áut, dve autá sú synove, jedno je nepojazdné, ale poisťky uhrádza on, následne mu to syn refunduje. On má auto Opel Combo Tour, kde platí poisťku 80,- eur ročne, synove auto je Mazda, poisťka je ročne 60,- eur a Ford galaxy, ktoré je nepojazdné, je dočasne vyradené z prevádzky, poisťné sa neplatí. Pokiaľ matka chce, aby mal styk s deťmi len každý druhý víkend, to je nerovnocenné, v prvom rade chce, aby deti boli spokojné, aby sa vyhovel deťom. Dr. P. uviedol, že chlapec je v poriadku na rozdiel od znalkyne, ktorá uvádzala, že chlanci sú destabilizovaní. Uviedol, že chce, aby ostala striedavá starostlivosť, matka nech si chodí po deti o tretej.

3. Výpoveď mal. D.a Y. na pojednávaní: Chcem, aby sa o mňa staral oco, chcem pri ňom bývať. Nevedel uviesť, prečo chce pri ňom bývať, má rád oboch rodičov, chce vidieť aj mamu, chcel by u nej aj spať, je rád so svojimi súrodencami, má telefón, volá aj s maminou. Výpoveď mal. G.a Y. na pojednávaní: Chcem byť u ocka, mám ho rád. Mama pije, aj v Bešeňovej pila. Ona pije pálenku, oco si ju odfotil, mame pije stále, nedá si povedať, ani H. neposlúchala oca, do akej autoškoly má chodiť, uviedol, že otca poslúcha, do škôlky teraz nechodí, lebo má kašeľ, v X. ho žrala perina, nemohol pod ňou spať, mame o tom nepovedal. Chodí k logopedičke, doma trénuje, musí byť s ocom alebo starším bratom D., kým bude mama piť, tak nechce za ňou ísť, ani keď prestane piť, lebo ona neposlúchne oca. Mama ho bila v Y. varechou.

4. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie uznesením tunajšieho súdu č.k. 3P 18/2017-135 zo dňa 12.6.2017, ktorým bol ustanovený na podanie znaleckého posudku znalec z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých a detí, poradenská psychológia PhDr. Marta Halašová, PhD., trvale bytom G. H. XXXX/X, XXX XX Y. J., ktorej určil úlohu vyjadriť sa k možnosti zverenia mal. detí do výlučnej starostlivosti toho ktorého rodiča, alebo ponechania mal. detí v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s iným intervalom striedania, ako aj zodpovedať na ďalšie otázky. Znalkyňa vypracovala znalecký posudok č. 68/2017 zo dňa 21.11.2017. V zmysle záverov tohto znaleckého posudku vzhľadom na nedostatočnú spoluprácu otca pri psychologickom vyšetrení a na získané výsledky, sa javí vhodnejšie zveriť mal. deti matke, a to s prihliadnutím k ich aktuálnemu vývojovému štádiu, potrebám, veku, osobnosti, zdravotnému stavu, vzájomným citovým väzbám a ich ďalšiemu vývoju, najmä u mal. G.a a upraviť stretávanie sa otca s deťmi na každý druhý víkend, cez sviatky, prázdniny a iné voľná porovnateľne, pričom úprava stretávania sa otca s deťmi v prítomnosti matky nie je nutná. Znalkyňa uviedla, že vzájomný vzťah rodičov vrátane ich komunikácie vyžaduje intenzívny dlhodobý kurz rodičovskej terapie a poradenstva, k príčine striedavého odmietavého postoja mal. G.a voči otcovi resp. voči matke znalkyňa uviedla, že psychický stav mal. G.a je destabilizovaný, pričom ťažkosti v jeho prežívaní a správaní pochádzajú susp. z antagonistického vzťahu medzi rodičmi. Vzhľadom na prirodzenú ovplyvniteľnosť detskej psychiky možno považovať takýto postoj maloletého voči rodičom za sebazáchovné prispôsobenie sa ich prostrediu (lojalita s rodičom vo sfére vplyvu sa maloletý aktuálne nachádza). Nebolo možné presnejšie zistiť názor otca na prípravu detí na ich styk s matkou. Zdá sa však, že otec mal. detí na styk s matkou náležite nepripravuje a nemotivuje ich na zachovanie plnohodnotného vzťahu s matkou. Počas psychologického vyšetrenia otec neprejavil matke rešpekt (ako prichádzajúci nepozdravil a nevedol deti k pozdravu a ku kontaktu k matke). V rétorike hlavne mal. G.a namierenej proti matke je zjavný vplyv dospelého s vysokou pravdepodobnosťou otca. Správanie a postoj rodičov voči sebe navzájom majú vplyv na správanie sa mal. detí voči rodičom. Mal. deti kopírujú správanie sa „silnejšieho“ so silnejšou rodičovskou pozíciou, v danom prípade otca, ktorý zostal bývať v dome, v ktorom mal. deti vyrastali. Otec vo svojich vyjadreniach pred súdom vyjadril otvorene negatívny postoj voči matke, je teda pravdepodobné, že posilňuje negatívne, odmietavé správanie sa mal. detí voči matke. Znalkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní zotrvala na záveroch svojho znaleckého posudku, doplnila, že rétorika, ktorú mal. G. prezentoval počas psychologického vyšetrenia, nie je detská, je to dospelá rétorika a pripísala vplyv jednoznačne prostrediu otca, pretože v tomto prostredí sa maloletý prevažnú väčšinu doby nachádza, s matkou je minimálne. Správanie sa

rodičov navzájom voči sebe má vplyv na správanie sa mal. detí voči jednému alebo druhému, pričom mal. deti kopírujú správanie sa „silnejšieho rodiča“ so silnejšou rodičovskou pozíciou v danom prípade otca nad všetku pochybnosť, pretože zostal bývať v dome, v ktorom mal. deti vyrastali a považujú ho za svoj domov. Otec pred súdom otvorene vyjadril negatívny postoj k matke. Je pravdepodobné, že posilňuje negatívne odmietavé správanie sa mal. detí voči matke. Inak by toto správanie nepretrvávalo. Striedavý odmietavý postoj mal. G.a voči rodičom pramení z toho že už aj jeho psychický stav je destabilizovaný a všetky jeho ťažkosti pochádzajú z antagonistického vzťahu medzi rodičmi. Mal. dieťa sa zo sebazáchovného pudu prispôsobuje tomu výchovnému prostrediu, v ktorom sa práve nachádza, psychika dieťaťa nie je taká odolná aby si dokázalo presadzovať svoje pohnútky, v prostredí rodiča, u ktorého cíti, že je antagonisticky naladený proti druhému rodičovi, tak toto nefunguje. Otec detí nemotivuje na zachovanie plnohodnotného vzťahu s matkou. Znalčka zhrnula, že sa jej javí vhodnejšie zveriť mal. deti matke, a upraviť stretávanie sa otca s deťmi každý druhý víkend, cez sviatky, prázdniny a iné voľná porovnateľne.

5. Otec namietal znalecký posudok, konkrétne zistenie znalkyne, že striedavá osobná starostlivosť sa nerealizuje nakoľko deti k matke odmietajú ísť, lebo otec ich k tomu nenabáda, naopak ich proti matke ovplyvňuje. Otec nikdy deti proti matke neovplyvňoval, nebráni matke styku s deťmi a ak k nej nechcú ísť, vyslovili sa o tom viackrát sami aj pri vypočúvaní na pojednávaní a pred znalčkou. To, že striedavá starostlivosť nefunguje, spôsobuje výlučne matka a to tým, že nedodržiava čas a miesto preberania detí a ich odovzdávanie podľa rodičovskej dohody schválenej súdom v rozsudku o rozvedení manželstva.

6. Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s obsahom listín založených v spise, a to so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, odbor soc. vecí a rodiny zo dňa 7.4.2017, so správou z prešetrenia pomerov vykonaného na žiadosť súdu Úradom práce soc. vecí a rodiny Ružomberok, doručené dňa 28.9.2017, s charakteristikou žiaka z Materskej školy Y., so správou ZŠ Y., so správou ošetrojúcej lekárky mal. detí MUDr. G. P., doručenej súdu dňa 29.9.2017, so správou Úradu práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok, psychologičky OSPODaSK zo dňa 2.10.2017, so správou Centra pedagogicko psychologického poradenstva a prevencie Ružomberok zo dňa 4.10.2017, so správou Daňového úradu Žilina pobočka Ružomberok zo dňa 28.11.2017, so mzdovým listom matky u zamestnávateľa Fontana ForYou s.r.o. Y., so správou Úradu práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok zo dňa 7.12.2017, s lekárskou správou MUDr. D. P. zo dňa 4.12.2017, s internetovou žiackou knižkou mal. D.a Y., 3.B trieda prvý polrok ZŠ s MŠ Liptovská Teplá, so správou ZŠ s MŠ Lipt. Teplá na mal. D.a, s úradným záznamom OO PZ Liptovská Teplá zo dňa 22.12.2017, so správou MUDr. D. P. zo dňa 17.1.2018. Z rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/XX/2016-76 zo dňa 16.1.2017 vyplývalo, že súd manželstvo navrhovateľky D. Y.vej, rod. D., nar. XX.XX.XXXX a manžela navrhovateľky D.a Y., nar. XX.XX.XXXX uzatvorené dňa XX.XX.XXXX rímsko-katolíckom kostole sv. D. v E. X., ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu E. X. vo zväzku I. ročník XXXX na strane XX pod poradovým číslom X rozviedol. Súd schválil rodičovskú dohodu uzatvorenú v nasledovnom znení: Maloletá H. Y.vá, nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvedení zveruje do osobnej starostlivosti matke s tým, že obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jej majetok. Otec maloletej H. Y.vej, nar. XX.XX.XXXX sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 150 eur mesačne vždy do každého 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku. D. deti D. Y., nar. XX.XX.XXXX a G. Y., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvedení zverujú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že otec maloletých detí je oprávnený starať sa o maloleté deti od nedele od 18.00 hod. do piatka nasledujúceho týždňa do 12.30 hod. a matka maloletých detí je oprávnená starať sa o maloleté deti od piatka od 12.30 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že matka si maloleté deti prevezme po skončení školského vyučovania a otec si maloleté deti prevezme od matky v mieste trvalého bydliska matky po ukončení starostlivosti matky o maloleté deti. Výživné na maloleté deti sa počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčuje. Súd styk otca a matky s maloletými deťmi na čas po rozvedení neupravuje.

7. Tunajší súd rozsudkom č.k. 3P 18/2017 zo dňa 25.1.2018 zveril mal. deti Y.vé D.a a G.a do osobnej starostlivosti matky, pričom zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, otcovi uložil povinnosť na výživu maloletého D.a Y., nar. XX.XX.XXXX v sume 90,00 eur mesačne a maloletého G.a Y., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 60,00 eur mesačne, vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku. Zároveň súd upravil stretávanie otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párny týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele 16.00 hod. Súd upravil

stretávanie otca s maloletými deťmi aj počas školských vianočných prázdnin, jarných prázdnin, veľkonočných prázdnin a letných prázdnin. Súd uložil výchovné opatrenie maloletým deťom, D.ovi Y.vi, nar. XX.XX.XXXX a G.ovi Y.vi, nar. XX.XX.XXXX, a ich rodičom, podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu realizovanému prostredníctvom Súkromného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Nosko Health Prevention Ružomberok.

8. Na odvolanie otca proti rozsudku súdu prvej inštancie Krajský súd v Žiline svojím uznesením č.k. 9CoP/27/2018-486 zo dňa 21.6.2018 vo výroku, ktorým súd uložil výchovné opatrenie (VI.) ponechal rozsudok okresného súdu nedotknutý a v ostatných častiach rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho uznesenia odvolací súd uviedol, že medzi účastníkmi nemohlo dôjsť k trvalej zmene pomerov ku dňu podania návrhu dňa 17.3.2017. V priebehu konania na súde prvej inštancie došlo k narušeniu vzťahov medzi účastníkmi, čo mohlo mať za následok i takú zmenu pomerov, ktorá by v čase rozhodovania súdu mohla mať za následok zmenu pôvodného rozhodnutia. V záujme zachovania stability výchovného prostredia maloletých detí odvolací súd uložil súdu prvej inštancie v ďalšom konaní vypočuť i maloleté deti v neprítomnosti rodičov (za prítomnosti kolízneho opatrovníka) s prihliadnutím na ich rozumové schopnosti s tým, aby sa vyjadrili k situácii, ktorá je medzi účastníkmi v súčasnosti, t.j. u ktorého z rodičov sa v súčasnosti zdržiavajú i to, kde majú záujem zotrvať vzhľadom na vyjadrenie otca, ktorý tvrdí, že deti nemajú záujem zmeniť výchovné prostredie.

9. Maloletý D. Y. vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 25.8.2018 uviedol, že stará sa o neho ocino, pričom chcel by, aby sa o neho staral ocino, chce bývať u ocina, s otcom vychádza dobre a s maminou tiež, ocino aj mamina sa k nemu správajú dobre, školu by zmeniť nechcel, ocino mu nebráni v stretávaní s mamou a ani mamina v stretávaní s otcom, so súrodencami vychádza dobre, keď príde mamina po neho, aby šiel s ňou, odmieta to, lebo nerád ta chodí, lebo tam nemá moc kamarátov, ale U. má rád. Maloletý G. Y. vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 25.8.2018 uviedol, že teraz sa o neho stará ocino, asi 2 týždne, niekedy sa o neho stará aj mamina, D. už skoro vôbec nechodí do X., už tam nebol strašne dlho, ocino hovorí, že tam mu vypadne ľad z vody, že mu tam bude zima, myslí, že preto tam nechodí, chce, aby sa o neho starala mamina, lebo tam pracuje viac, napríklad starký mu dá holuby na starosti, tiež mu pomáha kohúta naháňať, chcel by chodiť do školy do X.. Má rád svojich súrodencov. Ocko ho niekedy tak trošku aj bije, keď nepočúva, mamina nie, má rád maminku aj ocka, keď je pri ockovi a chce sa stretnúť s maminou, ocko mu to dovoľí, ale do X. ho nezavezie, niekedy ho chce dať do X. na silu, keď je u maminky a chcel by ísť ku ockovi, tak maminka mu to dovoľí, bližšie mu je prostredie u maminky. D. nechce ísť do X., oco ho tam chce dať, ale on aj tak nechce ísť, ocino ho strašil s tými vecami, že mu tam bude zima, nikdy tam nechce ísť, nechce tam prespať ani jednu noc, D. sa s ním nepohrá, len si na chvíľočku sadne, on ho pošle preč, ale oco ho pošle nazad, aby šiel s nimi, to je asi 100 - krát, D. ide pred bránu, tam je oco, niekedy je v aute, teraz nechcel ísť s maminkou, lebo dlho nebol u ocka.

10. Zo správy zo psychologického vyšetrenia Súkromného Centra špeciálno-pedagogického poradenstva Ružomberok zo dňa 4.9.2018 vyplynulo, že maloletý G. je extrovertný, jeho prežívanie je autentické, svoje emócie dokáže dať voľne von. Má veľmi blízky vzťah ku svojmu bratovi D.ovi. Prial by si, aby neboli rozdeľovaní medzi rodičmi. Brata označuje za človeka, ktorý mu rozumie a trávi s ním rád čas. Voľne pomenoval: „Rodičia sa stále hádajú, keď sa vidia a chodia veľa po súdoch. Stále na seba volajú políciu.“ Vzájomná nefungujúca komunikácia a protichodné postoje rodičov v dieťati vyvolávajú pocit zmätku, ako sa má ku druhému rodičovi správať, keďže vždy túži vyhovieť jednému z rodičov. Takýto spôsob existencie potláča detskú prirodzenosť, objavuje sa u neho potreba čo najväčšej jednoty v rodine. G. má obidvoch rodičov rád. V prežívaní pociťuje úzkosti, prežíva situácie, ktoré nevie vyriešiť, má problémy s rešpektovaním reality. U G.a je kontaminácia emócií cez konflikty svojich rodičov, čo sa v jeho správaní môže prejavovať ako zmätočné správanie (raz sa správa tak, raz inak). G. je vo vývine. Rodinná atmosféra značne ovplyvňuje jeho emočnú stabilitu, čo spôsobuje u G.a ťažkosti v prežívaní a v správaní, potrebuje stabilný pravidelný režim a pravidlá, ktoré sa dodržiavajú. Zo správy zo psychologického vyšetrenia Súkromného Centra špeciálno-pedagogického poradenstva, Ružomberok zo dňa 4.9.2018 vyplynulo, že maloletý D. vykazuje vysokú mieru uzavretosti, snaží sa vytvoriť si obranu pred vonkajším svetom. Je súťaživý. Má nevyvážené sebavedomie, pravdepodobne mu chýba pocit bezpečia a dôvery. Cení si oboch rodičov, uviedol, že mamine moc nepomáha a u otca si musí po sebe upratať veci a aj po G.ovi, čo ho hnevá. D. presne vie, ktoré dni má tráviť s ocinom a ktoré s maminou. Je kontaminovaný emóciami rodičov. V dieťati sa vytvára chaos v identifikácii pocitov, čo cíti reálne a čo si myslí, že by mal cítiť, je vo vývine. Obraz sveta tvorí názormi rodičov a blízkeho okolia. Keď psychologička pozvala oboch rodičov dovnútra, D. prestal verbálne komunikovať, začal byť v odpore, odmietol ísť s otcom. Pomenoval, že otec ho bije, konkrétnosti neuviedol. Dostal sa do afektívneho

stavu, fyzicky útočil na otca, chcel opustiť miestnosť. V záujme upokojenia nakoniec odišiel s matkou. Podľa psychologičky striedavý odmietavý postoj D.a pochádza zo vzťahu medzi rodičmi, prispôbi sa tomu výchovnému prostrediu, v ktorom sa práve nachádza. Dieťa sa vekom učí skrývať emočné stavy, o to viac, ak sa nachádza v prítomnosti dospelého, ktorý je negatívne naladený proti druhému. Rodinná atmosféra ovplyvňuje emočnú stabilitu dieťaťa. V súčasnosti medziľudské vzťahy medzi rodičmi sú dysfunkčné a prenášajú sa na pravidlá rodinného života. D.ove nejednoznačné správanie a prežívanie pochádza susp. z protikladného vzťahu medzi rodičmi.

XX. Otec doručil súdu dňa 17.9.2018 vzájomný návrh na zmenu rozsudku striedavej osobnej starostlivosti, v ktorom sa domáhal, aby maloleté deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Navrhol upraviť styk matky s malol. deťmi, určiť vyživovaciu povinnosť matke voči mal. deťom, v ktorom otec predovšetkým poukázal, že matka nerešpektuje rozhodnutie súdu, ktorým boli mal. deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvom rodičom, čím preukazuje vysokú mieru vlastnej nezodpovednosti, čo má jednoznačne negatívny vplyv na výchovné spôsoby maloletých detí, na poslušnosť a potrebné návyky detí, ako aj na nevytváranie a v podstate neexistenciu prirodzenej autority rodiča - matky voči deťom, ktoré výchovne nezvláda.

12. Matka vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 17.9.2018 uviedla, že nemarí výkon úradného rozhodnutia, nakoľko došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, s poukazom na rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo dňa 25.1.2018 na základe znaleckého posudku dr. Halašovej zo dňa 21.XX.2017. Pri vyšetrení dňa 31.8.2018 a 30.8.2018 deti vyjadrili svoj názor zostať pri matke, čo otec rázne odmieta a nerešpektuje názor detí. Rovnako so zverením mal. detí matke súhlasil Úrad práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok, ako aj Okresná prokuratúra Ružomberok, voči rozsudku súdu prvej inštancie nepodali odvolanie. Otec mal. detí celú situáciu vyhocuje volaním polície na matku a nemá záujem konštruktívne riešiť veci ohľadom mal. detí, najmä na doporučenie p. S.. Matka syna D.a nemala reálne pri sebe rok a pol a teraz otec mal. detí uvádza, že matka si neplní súdne rozhodnutie, čo je zavádzajúce, nakoľko matka sa riadi najmä výsledkami znaleckého dokazovania a najmä rozhodnutím okresného súdu a len háji záujmy maloletých detí a rešpektuje ich názor s prihliadnutím na ich oprávnené záujmy. Matka poukázala, že dôvodom, pre ktorý deti odmietajú ísť k otcovi, je skutočnosť, o ktorej sa matke zverili mal. deti, že ich otec bije.

13. Z oznámení matky, otca, KO a OO PZ Liptovská Teplá súd zistil, že v období od posledného pojednávania v tejto veci dňa 21.8.2018 mal. G. nachádzal sa v starostlivosti matky a mal. D. v starostlivosti otca, dňa 23.8.2018 mal. G. bol odovzdaný matkou do starostlivosti otca. Ešte v ten deň v rámci telefonického rozhovoru s matkou G. ju žiadal, že chce ísť k nej. Matka sa dostavila k bydlisku otca, otec odmietol jej odovzdať mal. G.a. Na žiadosť matky bola privolaná policajná hliadka. Dňa 24.8.2018 mal. G. bol otcom odovzdaný matke a rovnako aj mal. D.. Dňa 26.8.2018 obe mal. deti zostali v starostlivosti matky, neboli matkou odovzdané do starostlivosti otca. Dňa 30.8.2018 mal. deti sa naďalej nachádzali v starostlivosti matky, otec podal trestné oznámenie na políciu.

14. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav: Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa čl. 5 Zákona o rodine:

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods.4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Úprava pomerov manželov na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom nie je nemenná. Od rozhodnutia súdu alebo dohody rodičov môže dôjsť k zmene pomerov, z ktorých súd vychádzal v čase rozhodovania. Vzhľadom k tomu ustan. § 26 Zák. o rodine umožňuje súdu aby v prípade, ak sa zmenia pomery, zmenil aj bez návrhu rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností. Zmena pomerov musí byť závažnejšieho charakteru a môže spočívať v rôznych okolnostiach, či už na strane rodičov alebo dieťaťa. Matka v tomto konaní sa domáhala zverenia mal. detí do jej osobnej starostlivosti, otec žiadal mal. deti zveriť do jeho osobnej starostlivosti. Súd ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku zistil, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov o mal. deti reálne vôbec nefunguje. Vzťah medzi rodičmi je dysfunkčný. Komunikácia medzi rodičmi rovnako nefunguje. Rodičia sú navzájom naladení jeden proti druhému. Táto nepriaznivá situácia sa v konečnom dôsledku prenáša na pravidlá rodinného života a na správanie, prežívanie a postoje mal. detí. Táto situácia pôsobí na ne zmätočne, čo sa prejavuje v striedavom odmietavom postoji mal. detí voči tomu ktorému rodičovi. Mal. deti následkom neharmonickej rodinnej atmosféry správajú sa nejednoznačne, skrývajú svoje emočné stavy, čím dochádza k potláčaniu ich prirodzenosti. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že je daná potreba stabilizovať režim maloletých detí a stanoviť pre maloleté deti pravidlá, ktoré sa budú dodržiavať (vyplýva zo správ zo psychologického vyšetrenia mal. detí v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva Ružomberok zo dňa 4.9.2018), teda bola zistená zmena pomerov odôvodňujúca zmenu rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom. S prihliadnutím ku skutočnosti, že obaja rodičia majú vytvorené citové väzby k maloletým deťom, čo platí aj opačne - mal. deti majú vytvorené citové väzby k obom rodičom a ku skutočnosti, že obaja rodičia sú schopní riadne vykonávať starostlivosť o mal. deti, súd zvažoval, ako upraviť výkon rodičovských práv a povinností v tejto zmenenej situácii tak, aby bolo možné dosiahnuť stanovený cieľ - stabilizovať pomery maloletých detí. Striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov (ani pri stanovení dlhšej frekvencie odovzdávania mal. detí jedným rodičom do starostlivosti druhému rodičovi) neprihádzala do úvahy vzhľadom k tomu, že v blízkej dobe nie je reálny predpoklad odstránenia dysfunkčnosti vzťahu medzi rodičmi, ani na základe prebiehajúceho výchovného opatrenia nariadeného súdom (psychologické poradenstvo). Preto súd skúmal, či je v záujme mal. detí zverenie do osobnej starostlivosti matky alebo ich zverenie do osobnej starostlivosti otca. Stanoviská rodičov v tomto konaní zostali sporné. Súd predovšetkým vychádzal z výsledkov znaleckého dokazovania vykonaného v tomto konaní. Znalkyňa z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia PhDr. Marty Halašovej PhD. odporučila zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matky s prihliadnutím k ich aktuálnemu vývojovému štádiu, potrebám, veku, osobnosti, zdravotnému stavu, vzájomným citovým väzbám a ich ďalšiemu vývoju, na základe získaných výsledkov a s prihliadnutím na nedostatočnú spoluprácu otca pri psychologickom vyšetrení. Znalčka predovšetkým zdôraznila, že správanie a postoj rodičov navzájom voči sebe majú vplyv na správanie sa mal. detí voči jednému alebo druhému v tom zmysle že mal. deti kopírujú správanie sa silnejšieho rodiča so silnejšou rodičovskou pozíciou, ktorým je v danom prípade otec nad všetku pochybnosť, pretože zostal bývať v dome, v ktorom mal. deti vyrastali a považujú ho za svoj domov. Otec v priebehu tohto konania, ako aj pred znalčkou otvorene vyjadroval svoj negatívny postoj voči matke. Znalčka dospela k záveru, že otec posilňuje negatívne odmietavé správanie sa mal. detí voči matke. Aj zistená skutočnosť striedavého odmietavého postoja mal. G.a voči otcovi resp. matke podľa znalkyne pochádza z antagonistického vzťahu medzi rodičmi, poukázala na sebazáchovný pud mal. dieťaťa, ktoré sa prispôsobuje tomu výchovnému prostrediu, v ktorom sa práve nachádza s tým, že psychika dieťaťa nie je taká odolná, aby si dokázalo presadiť svoje citové preferencie v prostredí rodičov, u ktorého cíti, že je antagonisticky naladený proti druhému rodičovi. Podľa znalkyne otec mal. deti na styk s matkou náležite nepripravuje a nemotivuje ich na zachovanie plnohodnotného vzťahu s matkou. Otec ovplyvňuje mal. deti proti matke. Aj matka má sklon k ovplyvňovaniu detí, avšak v zmysle takom, aby boli aspoň toľko s ňou ako s otcom. S takým negatívnym postojom otca voči matke nie je možné pripravovať pozitívne deti na stretnutie s druhým rodičom a to ani na rétorickej vedomej úrovni. Otec znalecký posudok namietal, poprel, že ovplyvňuje mal. deti voči matke a súčasne poukázal na skutočnosť, že matka si mal. deti nepreberá do starostlivosti riadne podľa rozsudku súdu.

Toto tvrdenie otca sa javí súdu ako účelové, nakoľko sám dlhodobo nerešpektoval rozsudok súdu, keď mal. D. a neodovzdal do starostlivosti matke, ktorá sa tohto odovzdania sústavne domáhala. Súd má za to, že závery znaleckého posudku neboli spochybnené. Je pravdou, že v rámci prvého výsluchu mal. detí pred súdom v tomto konaní bolo zistené, že mal. deti chcú bývať pri otcovi a že majú odmietavý postoj voči matke. Následne však s určitým časovým odstupom v rámci ich ďalšieho výsluchu želanie mal. G. a sa zmenilo v tom smere, že prejavil záujem, aby sa o neho starala matka, mal. D. v danom čase tohto výsluchu chcel zostať v starostlivosti otca. Následne po výsluchu došlo k ďalšej zmene, kedy mal. D. od 24.8. 2018 po dlhom období, kedy sa nachádzal výlučne v starostlivosti otca bol odovzdaný otcom do starostlivosti matky, v ktorej aj naďalej zotrváva. Súd je toho názoru, že v žiadnom prípade nemožno aktuálne ustáliť odmietavý postoj mal. detí voči matke, naopak správanie mal. detí a ich postoje sa prejavujú ako zmätočné a nejasné (raz odmietajú matku, raz odmietajú otca) a ich výsluchy je potrebné vyhodnotiť v nadväznosti na správy zo psychologického vyšetrenia v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva, Ružomberok zo dňa 14.9.2018, ako následok dysfunkčnej rodinnej atmosféry, spôsobujúcej ťažkosti v prežívaní a správaní mal. detí. Tieto dôkazy nasvedčujú potrebe stabilizácie režimu mal. detí a stanoveniu jasných pravidiel ohľadom starostlivosti o ne. Súd skúmal príčinu dysfunkčného vzťahu medzi rodičmi a v nadväznosti na závery znaleckého posudku PhDr. Marty Halašovej PhD. ustálil, že bol to práve otec, ktorý bol v pozícii silnejšieho rodiča, ktorý posilňoval negatívne odmietavé správanie sa mal. detí voči matke, keď znalkyňa u matky ovplyvňovanie mal. detí v takomto rozsahu nezaznamenala. Na základe uvedeného súd konštatuje, že je v záujme mal. detí zveriť ich do osobnej starostlivosti matky, keďže u nej je väčší predpoklad rešpektovania rodičovských práv otca v rámci výkonu starostlivosti otca o mal. deti počas výkonu stretnutí s mal. deťmi, pri príprave mal. detí na stretnutie a pri ich motivácii na zachovanie plnohodnotného vzťahu s otcom, ale aj na rešpektovanie práv mal. detí na výkon starostlivosti zo strany oboch rodičov. V tomto smere súhlasné stanovisko so zverením mal. detí do osobnej starostlivosti matky vyjadril KO mal. detí, aj prokurátorka OP Ružomberok. Tvrdenie otca, že matka nedokáže vo svojom postavení zabezpečiť pre deti ich záujmy a osobnostný rozvoj na tej úrovni, ako otec, nebolo ničím podložené, súd poznamenáva, že matka nemala na vytvorenie takýchto možností doposiaľ priestor vzhľadom k tomu že maloleté deti od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva boli v jej starostlivosti v minimálnom rozsahu a režim, ktorý dohodli rodičia v rámci rodičovskej dohody v konaní o rozvod manželstva, si rodičia ani mal. deti nikdy reálne neosvojili. Pokiaľ otec poukazoval, že matka má podstatne horšie podmienky bývania ako otec, čo ju znevýhodňuje pri zverení mal. detí do jej osobnej starostlivosti, súd konštatuje, že bytové pomery matky maloletých detí boli v konaní viackrát prešetrované, matka býva v rodinnom dome vo vlastníctve svojich rodičov, ktorý si zrekonštruovala, pričom bolo zistené, že bytová jednotka, ktorú užíva matka, je prispôsobená aj výkonu starostlivosti o mal. deti, v tomto byte spolu s matkou býva aj plnoletá dcéra rodičov H.. Otec v priebehu konania nepreukázal žiadne konkrétne nedostatky v zabezpečení bytových potrieb pre mal. deti. Argument lepších podmienok bývania v rodinnom dome otca, kde maloletí doposiaľ vyrastajú, lepšieho bytového komfortu, resp. známeho prostredia obce, v ktorej maloletí vyrastajú, kde majú svojich kamarátov, spolužiakov, v situácii nasledujúcej po rozvode manželstva rodičov, nie je relevantný, keďže aj matka zabezpečila pre maloleté deti bývanie vyhovujúce ich potrebám, kde v sociálnom prostredí sa nachádzajú blízke osoby, starí rodičia mal. detí, sestra mal. detí s ktorými mal. majú vytvorené citové väzby a určite tento argument nemožno vyhodnocovať v neprospech matky pri tomto rozhodovaní. Pokiaľ otec tvrdil, že matka je zamestnaná na celodenné pracovné smeny, pričom bude mať obmedzené možnosti pri príprave maloletých detí na vyučovanie, osobné odprevádzanie do školy, preberanie zo školy, s týmto sa súd nestotožnil, nakoľko pracovná doba matky je od 7.00 hod. ráno o 15.00 hod. popoludní a mimo uvedeného času matka má možnosť zabezpečiť starostlivosť prostredníctvom starých rodičov mal. detí zo strany matky, ktorí bývajú vedľa nej v susedstve. Súd poznamenáva, že takéto pracovné zaťaženie matky je úplne štandardnou záležitosťou u rodičov mal. detí v tomto veku a vôbec ju neznevýhodňuje z hľadiska vykonávania starostlivosti o maloleté deti voči otcovi. Je potrebné poznamenať, že ak aj otec v súčasnom období nemá zamestnanie resp. nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, avšak vzhľadom k potrebe zabezpečenia príjmov časom dôjde v tejto oblasti aj u neho nevyhnutne k zmene. Je vecou správnej organizácie času u matky, aby všetky záležitosti ohľadne starostlivosti o mal. deti zabezpečila tak, aby starostlivosť o mal. deti bola náležitá a bez problémov zabezpečená (najmä záležitosti súvisiace so školskou dochádzkou mal. detí). K tvrdeniu o nevyhnutnosti zmeny školy pre mal. deti súd zistil na základe vyjadrenia matky, že aktuálne toto neplánuje minimálne do konca šk. roka 2017/2018. K otázke vyššej mobility u otca z dôvodu vlastníctva motorového vozidla súd poznamenáva, že matka má možnosť zabezpečiť dopravu mal. detí v rámci školskej dochádzky, príp. návštev zdravotníckych a iných zariadení verejnou dopravou príp. za pomoci dcéry H., ktorá už získala vodičské oprávnenie. V tomto smere môže byť nápomocný aj samotný

otec, ktorý umožní dcére H. užívať svoje motorové vozidlo zn.Mazda, ktoré sám t.č. nevyužíva a ktoré je podľa jeho vlastného vyjadrenia pojazdné. Najlepší záujem maloletých detí je zabezpečený práve v prípade zverenia mal. detí do starostlivosti matke, keďže matka je osobou spôsobilou na výchovu detí, má k tomu vytvorené podmienky, zároveň na rozdiel od otca je schopná rešpektovať potrebu výchovného pôsobenia druhého rodiča - otca v rámci styku otca s maloletými deťmi tak, ako je upravený súdom. Preto súd zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky, pričom zastupovať a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok je zákonným právom obidvoch rodičov, súd v tomto prípade nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by odôvodňovali obmedzenie alebo pozbavenie týchto práv.

16. Podľa § 62 ods.1,2,3,4,5 Zákona o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 veta prvá, veta druhá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § XX ods.1 veta prvá, veta druhá Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Zároveň súd uložil otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí a maloletého D.a Y., nar. XX.XX.XXXX v sume 90,00 eur mesačne a maloletého G.a Y., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 60,00 eur mesačne, vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku. Pri tomto rozhodovaní súd prihliadol ku zákonným kritériám, ktorými sú schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného t.j. otca mal. detí a odôvodnené potreby oprávnených, t.j. mal. detí. Súd zistil, že otec aktuálne nedosahuje žiadny príjem, nie je zamestnaný, nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, výdavky uhrádza z odstupného a z pôžičiek od priateľov (vyjadrenie otca) v období od júla 2017 (predtým dlhodobo práceneschopný, poberateľ nemocenských dávok vo výške cca 270,- Eur mesačne). Hoci tvrdenie matky o výkone samostatnej zárobkovej činnosti otcom v oblasti prenájmu nebolo preukázané, súd vzhľadom na výšku výdavkov uhrádzaných otcom tak, ako sú špecifikované vyššie, dospel k záveru, že otec je schopný uhrádzať výživné v súdom určenej výške (výdavky na elektrinu, na kúrenie, výdavky na internet, káblovú a satelitnú TV, výdavky na zabezpečenie prevádzky motorového vozidla - pohonné lásky, PZP, PZP na ďalšie dve motorové vozidlá v jeho vlastníctve, poisťné na zdravotné poisťenie, výživné na dcéru Simonu). Otec súdu neuviedol žiadny relevantný dôvod, pre ktorý nevykonáva samostatne zárobkovú činnosť v oblasti prenájmu, nakoľko má k tomu vytvorené všetky podmienky, výkon starostlivosti o mal. deti podľa názoru súdu prekážkou nie je, keďže ide o prenájom časti rodinného domu na adrese Y. 5, kde otec s mal. deťmi bývajú, vybavovanie záležitostí okolo prenájmu si môže otec organizovať v čase, ktorý vyhovuje jemu s prihliadnutím na zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti. Súd teda vyhodnotil, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu zárobku z tejto činnosti. Na druhej strane je potrebné zohľadniť výdavky na

zabezpečovanie potrieb mal. detí súvisiace jednak so školskou dochádzkou u mal. detí (cestovné, poplatky v škole, výdavky na učebnice, zošity a ďalšie pomôcky), ako aj výdavky na zabezpečenie bytových potrieb mal. detí v rodinnom dome v E. X. č. XX, ktoré vynakladá zo svojho príjmu na základe pracovného pomeru u zamestnávateľa Fontana ForYou s.r.o. Y. matka a ktoré v plnom rozsahu odôvodňujú priznanie výživného v stanovenej výške. K určeniu vyživovacej povinnosti došlo počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku v nadväznosti na výrok o zmene starostlivosti o mal. dieťa.

18. Súd tiež upravil stretávanie otca s mal. deťmi keď vychádzal z odporúčania znalkyne upraviť styk každý druhý víkend a počas sviatkov a prázdnin porovnateľne, pričom znalkyňa nepovažovala za nutné upravovať stretávanie otca s deťmi v prítomnosti matky. Vzhľadom k tomu súd zakotvil bežnú úpravu stretávania otca s maloletými deťmi každý páry týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele 16.00 hod., ako aj špeciálnu úpravu počas obdobia školských vianočných prázdnin, jarných prázdnin, veľkonočných prázdnin a letných prázdnin v porovnateľnom rozsahu trávenia času s mal. deťmi pre oboch rodičov, kedy bežná úprava stretávania otca s mal. deťmi neplatí. Preberanie maloletých detí na styk a odovzdávanie mal. detí po styku matke súd upravil v mieste prechodného pobytu matky E. X. XX z dôvodu vyššej mobility u otca, ktorý je vlastníkom osobného motorového vozidla. V súvislosti s preberaním mal. detí na styk súd zdôrazňuje povinnosť uloženú matke maloleté deti na stretnutie s otcom pripraviť a odovzdať mu mal. deti v stanovenom čase a mieste. Obom rodičom boli určené povinnosti týkajúce sa odovzdávania potrebných vecí maloletých k výkonu, osobnej starostlivosti o ne a tiež týkajúcich sa informovania o aktuálnej situácii mal. detí za tým účelom, aby preberajúci rodič mohol riadne a bez problémov zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti.

19. Nakoľko súd zveril mal. deti do starostlivosti matky, návrh otca na zverenie mal. detí do jeho starostlivosti zamietol ako nedôvodný.

20. Súd zamietol návrh otca na vykonanie dôkazu, a to zabezpečenie komplexnej správy od MUDr. D. P. o vývine zdravotného stavu mal. G.a, nakoľko tento dôkaz považoval za nadbytočný, keďže v spise sa nachádza niekoľko správ od uvedeného lekára počas tohto konania, z ktorých je možné vývin zdravotného stavu mal. G.a zistiť. Aktuálne jeho zdravotný stav je zlepšený bez medikácie, ktorá v minulosti potrebná bola. Z tohto dôvodu súd rozhodol o zamietnutí tohto dôkazu. Súd zamietol návrh právneho zástupcu matky na vykonanie dôkazu vypočutie oboch malol. detí aktuálne k otázke ich predstáv o starostlivosti o ne (t.j. ku dňu 20.9.2018), nakoľko názor mal. detí súd zisťoval v priebehu tohto konania niekoľkokrát - dvakrát vypočutie na pojednávaní, jedenkrát cestou znalca a jedenkrát cestou psychológa Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva Ružomberok, pričom správanie a postoj, prežívanie mal. detí sa súdu javí ako zmätočné a nejasné, na základe dysfunkčných vzťahov medzi rodičmi a celkovej nepriaznivej rodinnej atmosféry, preto ďalšie vypočúvanie mal. detí v tomto konaní je nadbytočné a v rozpore s ich záujmami. Súd tiež zamietol aj návrh právneho zástupcu otca na vykonanie dôkazu, a to výsluchu oboch mal. detí k vyjadreniu mal. detí o tom, že otec mal. detí bije. Je pravdou, že mal. G. tvrdil v rámci výsluchu pred súdom, ako aj pred psychológom Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva Ružomberok, že otec ho bije, avšak toto tvrdenie mal. G. pred súdom zdôvodnil, že otec ho bije, keď nepočúva a samotný psychológ v rámci pozorovania dieťaťa v centre zistil diskrepanciu medzi tvrdením dieťaťa a jeho správaním v danej chvíli (G. sa usmieval), v rámci testovania mal. G. prezentoval otca ako starostlivého. Rovnako tiež pokiaľ mal. D. v rámci psychologického vyšetrenia pomenoval (ale až po určitom čase), že otec ho bije, neuviedol žiadne konkrétne okolnosti. V nadväznosti na uvedené súd nepovažoval za potrebné osobitne k tejto otázke vypočúvať deti a pokiaľ tieto tvrdenia detí neboli objektívne podložené, súd ich nemohol vyhodnocovať v neprospech otca, keďže v starostlivosti otca o mal. deti nebolo zistené použitie fyzického násillia, súčasťou spisu je niekoľko lekárskeho správ bez nálezov v tejto súvislosti.

21. Týmto rozhodnutím došlo k zmene označeného rozsudku tunajšieho súdu v konaní o rozvod manželstva v časti úpravy pomerov manželov k maloletým deťom D.ovi Y.vi, nar. XX.XX.XXXX a G.ovi Y.vi, nar. XX.XX.XXXX.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 52 CMP. Súd nezistil žiadne také okolnosti prípadu, vzhľadom na ktoré by bolo spravodlivé náhradu trov konania priznať (§ 55 CMP).

24. Podľa § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

Podľa § 260 CSP, ak súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pri rozhodovaní o náhrade výdavkov spojených s vykonaním tohto dôkazu sa riadi ustanoveniami osobitného predpisu.

Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, znalec vykonáva svoju činnosť pre zadávateľa za odmenu, náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času (ďalej len "znalečné"); ak je zadávateľov viac, zodpovedajú za zaplatenie znalečného spoločne a nerozdielne.

Podľa § 1 písm. a) vyhlášky č. 491/2004 Z.z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len „vyhlášky“), vyhláška ustanovuje spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času za znaleckú činnosť, tlmočnickú činnosť alebo prekladateľskú činnosť (ďalej len "činnosť") vykonávanú znalcom na základe zmluvy alebo ustanovenia súdom alebo iným orgánom verejnej moci (ďalej len "znalečné").

Podľa § 5 písm. b) vyhlášky, znalcovi patrí paušálna odmena za prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 eura.

Podľa § 3 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o č. 491/2004 Z.z. odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, hodinová odmena za jednu aj začatú hodinu výkonu znaleckej činnosti je 13,28 eur, ak nie je ďalej ustanovené inak.

Podľa § 14 ods. 3 písm. a) vyhlášky, znalec a prekladateľ môže od zadávateľa požadovať paušálnu náhradu za každé písomné vyhotovenie znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu vo výške 2,66 eur; rovnaká náhrada sa vzťahuje aj na každé vyhotovenie v elektronickej forme.

Podľa § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky, znalec a prekladateľ môže od zadávateľa požadovať paušálnu náhradu za vyhotovenie jedného čiernobieleho listu písomne podaného znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu vo výške 0,10 eura za formát A4 a 0,20 eura za formát A3.

Podľa § 14 ods. 4 Vyhlášky č 491/2004 Z.z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov výška náhrady cestovných výdavkov sa určí prostredníctvom paušálnej náhrady, 3) ak táto vyhláška neustanovuje inak. Znalec, tlmočník alebo prekladateľ môže použiť osobné motorové vozidlo len so súhlasom súdu alebo iného orgánu verejnej moci. V prípade neudelenia súhlasu má znalec, tlmočník alebo prekladateľ nárok na náhradu cestovných výdavkov vo výške určenej pre hromadnú dopravu. Do cestovných výdavkov sa zahŕňa aj stravné.

Podľa § 17 ods. 1 Vyhlášky č 491/2004 Z.z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov pri znaleckom úkone, tlmočnickom úkone alebo prekladateľskom úkone, ktorý sa má vykonať v mieste, ktoré nie je miestom výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti, patrí za čas strávený cestou do tohto miesta a späť znalcovi, tlmočníkovi alebo prekladateľovi náhrada za stratu času vo výške 3,32 eur za každú aj začatú hodinu.

25. Súd v súlade s Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z.z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov a Zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch priznal znalcovi odmenu tak ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď znalkyňa priznal odmenu za podaný znalecký posudok vo výške 6XX,20 eur, ktorá odmena pozostávala z hodinovej odmeny za 43 hodín výkonu znaleckej činnosti vo výške 571,04 eur (súdnoznalecká analýza spisového materiálu v rozsahu 6 hodín, psychologické vyšetrenie 4 osôb v rozsahu 7 hodín, psychologické vyhodnotenie 4 osôb v rozsahu 18 hodín, psychodiagnostické vyhodnotenie 4 osôb v rozsahu 18 hodín, postulovanie záverov a písomné

vypracovanie znaleckého posudku v rozsahu 12 hodín). Vykonanie uvedených úkonov zodpovedá rozsahu a obsahu spisu, ako aj zadaným úlohám a rozsahu a obsahu písomne podaného znaleckého posudku. Súd ďalej znalkyni priznal paušálnu odmenu za prevzatie a prvotné oboznámenie sa so spisom vo výške 19,92 eur, nakoľko znalkyni bol spis riadne doručený. V nadväznosti na 4 vyžiadané písomné vyhotovenia znaleckého posudku súd znalkyni priznal paušálnu náhradu vo výške 10,64 eur (4x 2,66 eur) a za 96 strán čiernobieleho listu A4 vo výške 9,60 eur. Súd priznal znalkyni odmenu za účasť na pojednávaní vo výške 69,44 eur, ktorá odmena pozostávala z hodinovej odmeny za 3 hodiny výkonu znaleckej činnosti vo výške 39,84 eur (príprava na pojednávanie - štúdium spisu v rozsahu 2 hodín, účasť na pojednávaní v rozsahu 1 hodiny). Znalkyňa sa na pojednávanie riadne a včas dostavila, zodpovedala na položené otázky, závery uvedené v znaleckom posudku pred súdom vysvetlila. Súd zároveň priznal znalkyni uplatnenú náhradu za stratu času strávenú cestovaním z Banskej Štiavnice do Ružomberka a späť vo výške 16,60 eur (5 hodín x 3,32 eur) a náhradu cestovného vo výške 13 eur, t.j. vo výške cestovného prostriedkom hromadnej dopravy, nakoľko znalkyňa nemala súdom udelený súhlas na použitie osobného motorového vozidla za účelom účasti na pojednávaní. Výšku cestovného prostriedkom hromadnej dopravy mal súd preukázanú z úradného záznamu č.l. 3XX spisu. Zároveň súd rozhodol, že odmena znalca bude hradená z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu, pričom na úhradu vzniknutých trov štátu zaviazal súd otca maloletých detí, ktorému uvedené trovy štátu povolil zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 6 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov; ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí - rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak bola v rozhodnutí upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému (§ 370 ods. 1 CMP) pred uskutočnením výkonu rozhodnutia po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti. (§ 378 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, súd môže uložiť povinnému pokutu do 1 000 eur. Pokutu možno uložiť aj opakovane za každé porušenie povinnosti vyplývajúcej z rozhodnutia. (§ 382 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu

a) rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu, b) prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Súd odíme maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať. (§ 386 ods. 1 CMP)